

toekomst leeren, dat deze waarschuwingen hun recht van bestaan missen, en de vooruitgang der techniek ons een nieuw, betrouwbaar en onschadelijk wapen te meer tegen dit, naar het schijnt, toenemend lijden in de hand geven, wie zou dat niet met vreugde begroeten?

Utrecht, 29 Maart 1921.

J. E. SCHULTE.

HET BEKKEN VAN OTTO—CHOBRAK.

In aansluiting aan WALLER's artikel kan ik mededeeling doen van een dergelijk geval.

Het betreft hier een vrouw van middelbaren leeftijd, die mij in Maart van het vorige jaar opzocht en vertelde, dat zij sedert 8 jaren pijn had in de linker heup. „Zij kon de kous niet meer aankrijgen.” Nu begon het rechter been ook last te geven. Bij het loopen blijkt duidelijk, dat de linker heup ankylotisch is. Het verschijnsel van TRENDELENBURG is rechts positief, links niet; linker heup in lichte adductie. Passieve bewegingen in de linker heup niet mogelijk; rechts een paar graden adductie, 45° flexie, rotatie heel weinig. Röntgen-onderzoek: diagnose arthritis deformans van beide heupen.

Het gebit is voor een vrouw uit de volksklasse buitengewoon goed verzorgd, van pyorrhoea alveolaris is geen sprake; in de urine is een spoortje eiwit, bacteriën aanwezig. Patiënte lijdt aan obstipatie. De Röntgen-foto's gelijken op die van WALLER, zóó sprekend, dat aan de diagnose „bekken van OTTO-CHOBRAK” niet kan worden getwijfeld. Ik voelde mij indertijd door de diagnose arthritis deformans niet voldaan, maar ben pas door WALLER's publicatie tot een juister inzicht gekomen.

's-Gravenhage, 3 April 1921.

L. HAVINGA.

DE AFDEELING ZEEUWSCH-VLAANDEREN O. D.

Al ben ik nog geen lid der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst — wat ik wel hoop te kunnen worden, na het bekomen van inlichtingen nopens voorwaarden en verplichtingen —, toch denk ik, dat mij geen ruimte in het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*, zal worden geweigerd, om een terechtwijzing te doen en een en ander te antwoorden aan dr. CAMMAERT — aangaande onder meer wat hij van mij vertelt en zijn zoogenaamde critische beschouwing over de afdeling Zeeuwsch-Vlaanderen O. D. Ik ben de bedoelde persoon, waarover dr. CAMMAERT schrijft (in het nummer van 19 Maart 1921), „dat een tweede Belgische uitgeweken collega — specialist voor keel-, neus- en oorziekten — vrouwenziekten en ziekten van de „mannelijke voortplantingsorganen (aldus de aankondiging in de Nieuwsbladen) zich eveneens te Terneuzen vestigt — de algemeene praktijk ook doende” — aldus dr. C..... Ik ken dr. C. niet en wil dan ook niet dadelijk veronderstellen, dat er hier van zijnentwege „kwaadwilligheid” achter steekt, doch weinigen, meen ik, zouden zich weerhouden het zoo op te nemen, nadat zij de werkelijkheid bezien hebben naast deze fantastische mededeeling. Inderdaad, op het oogenblik dat deze zijn brief schreef, was er in een enkel plaatselijk nieuwsblad (den 11den Maart 1921) een aankondiging verschenen van mijn vestiging te Terneuzen (18 Maart 1921, 2de aankondiging), maar deze luidde niet zooals hij zegt, doch letterlijk als volgt „Gevestigd te T..... straat..... Telef. dr. G. D. arts, voortplantings-organen 1) (man- en vrouwenziekten). — Huidziekten. Consult. Prakt. v. verlosk. en alg. geneesk. — Spreekuur.....” (Hierbij bewijs, uitknipsel uit de courant).

1) Voortplantingsorganen klinkt wellicht wat vreemd, maar aangezien geslachtsziekten de beteekenis heeft gekregen van venerische ziekten, en mijn bedoelng breder was, namelijk ziekte van het genitaal systeem, wat nog niet per se geslachts- of venerische ziekte is, heb ik dit niet geijkte woord gebruikt.

Het is toch wel een beetje bar, dat dr. C. daar die keel-, neus- en oorspecialiteit kan in vinden.

Hoe met het oog op vroegere en huidige moeilijkheden in de afdeeling Zeeuwsch-Vlaanderen O. D. dit „Belgisch uitgeweken arts” te pas komt, vat ik niet goed.

Ik heb toch, door mijn werk, een Nederlandsch artsdiploma verworven! Of is dit misschien een deontologische fout? Of meent hij misschien, dat ik daarom meer deontologische fouten zal begaan dan hijzelf. Of anderen? Terloops wil ik opmerken, omdat ik ondervonden heb, dat nog weinigen het weten, dat verscheidene Nederlanders in België, geneeskundige praktijk uitoefenen met een Belgisch diploma. Ik voor mij ken er minstens twee, ongeveer uit mijn tijd.

Ik heb mijn vestiging gewoonweg aangekondigd in een der nieuwsbladen, en ik zal ook het gebruik volgen, dat mij het recht geeft in enkele nieuwsbladen van het gewest hier, een twee of drietal keeren mijn vestiging bekend te maken. Of zou daarin een fout liggen? Maar wat dan te zeggen van dr. CAMMAERT zelf, die wekelijks, en veel omslachtiger, in verscheidene nieuwsbladen der streek, aankondigingen plaatst, waaruit blijkt, dat hij doet aan interne geneeskunde en bovendien Röntgenologie, stralenterapie, electrotherapie en endoscopie..... Als ik mij niet vergis oefent dr. C. wel de algemeene praktijk uit, en toch adverteert hij (zooals blijkt uit de couranten-uitknipsels hierbij) om zijn stralen-specialiteit op den voorgrond te zetten. Wat zou hij dan in mijn gedrag te laken vinden, moecht ik algemeene praktijk doen? Ik geloof niet, dat ik, streng gesproken, een deontologische fout zou begaan, eindien ik een deel van mijn dag besteed de aan algemeene praktijk, en een ander deel aan specialiteit, als ik, wetend dat het spreekuur vrij is, rekening weet te houden met de gegronde rechten der collega's. Ik denk anders, dat in verscheidene kleinere provinciesteden, meer dan een, die specialiseert, niet uitsluitend aan die specialiteit doet, doch ook aan gewone praktijk.

Wat nu mijn geval betreft, den 11den Maart 1921, maakte ik mijn vestiging bekend en begon mijn praktijk (10 Maart. Toen het schrijven van dr. C. verscheen, had ik voor algemeene geneeskunde nog geen enkel huisbezoek gebracht, al werd mij reeds daartoe gelegenheid geboden.

Ik tracht op die wijze voort te gaan, doch of ik in die houding zal volharden, zal niet van mij alleen afhangen, en ik twijfel er aan of tendenzieuze critische beschouwingen als deze van dr. CAMMAERT, voor mij daartoe een aansporing zullen zijn.

De Balkansche toestanden schijnen in de kringvergaderingen toch wel geheerscht te hebben, vooraleer zich hier een enkel Belgisch uitgeweken arts gevestigd had, en hoe ik, die hier ter nauwernood 10 dagen ben, schuld kan gehad hebben, dat het met den welstand van enkele collega's beslist gedaan is, komt mij niet heel duidelijk voor. Uit de cijfers van dr. C. zelf schijnt mij, dat het percentage van inwoners per arts in Zeeuwsch-Vlaanderen nog niet zoo beslist ongunstig is, integendeel. Dat het voor de beati possidentes niet altijd aangenaam is, als er in een gewest nieuwe artsen bijkomen, kan ik begrijpen, maar ik ben van meening, dat het artsberoep tot nog toe een vrij beroep blijft, waarin ieder gediplomeerde het recht heeft, naar een redelijk bestaan te dingen, daar waar hij het goed vindt, als het maar met eerlijke middelen gebeurt. Op een beetje kleiner of grooter percentage komt het, mijns inziens, niet zooveel aan, veel meer op de eerlijke middelen, en of er in een gewest te veel artsen zijn, zullen onrechtstreeks de patiënten ook wel helpen uitmaken. En dat is ook een recht. En tot nu toe, denken de menschen niet, dat er alhier te veel artsen zijn.

Terneuzen, Maart 1921.

G. DOUSSY, arts.